

SOCIÁLNÍ ROLE NORMA STATUS

PhDr. Katarína Šafárová, Ph.D.

TEORETICKÉ KONCEPTY SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKY I.

"MY DAD WILL BE KING SO YOU BETTER WATCH OUT,"

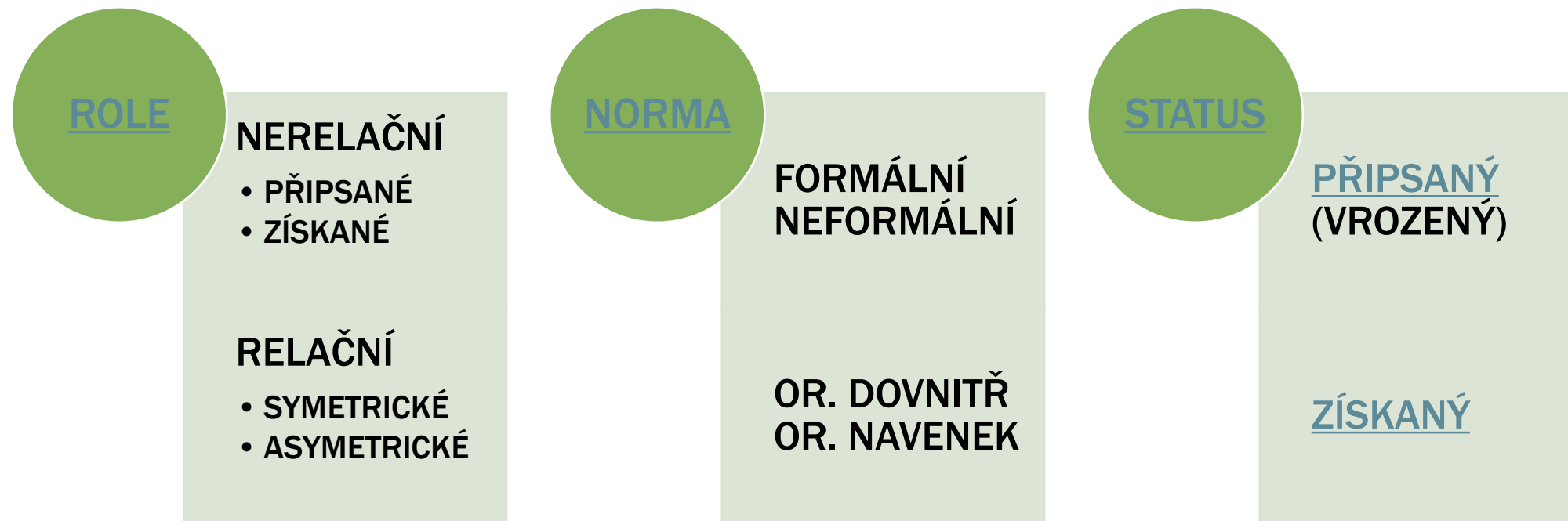

Prince George warned classmates who were on his bad side that they'd better "watch out" because his father, Prince William, will one day be king.

They are raising their children, particularly Prince George, with an awareness of **who he is** and **the role he will inherit**, but they are keen not to weigh them down with a **sense of duty**.

<https://www.dailymail.co.uk/femail/article-11253875/Prince-George-told-classmate-father-king-better-watch-out.html>

STRUKTURA SKUPINY

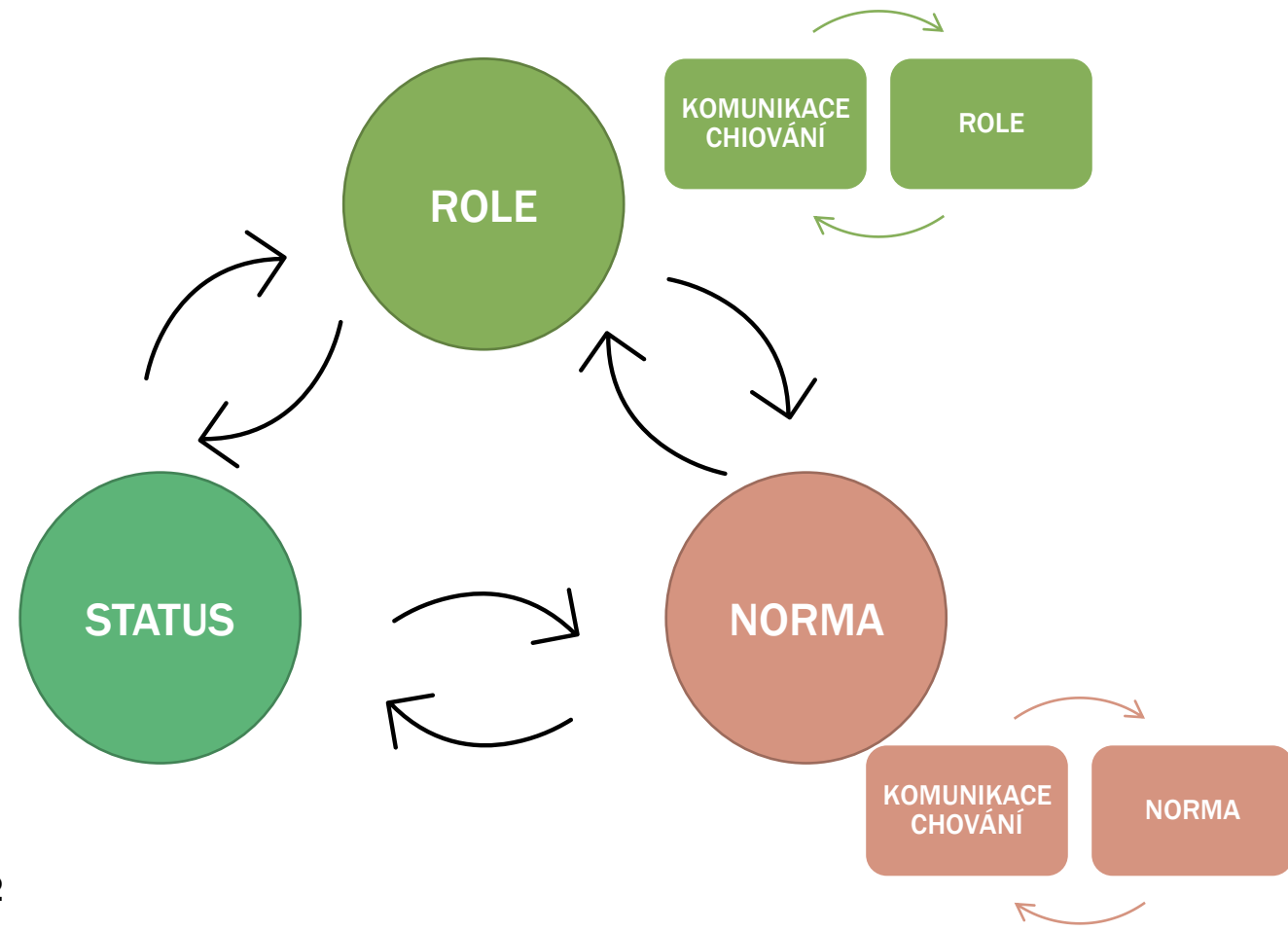
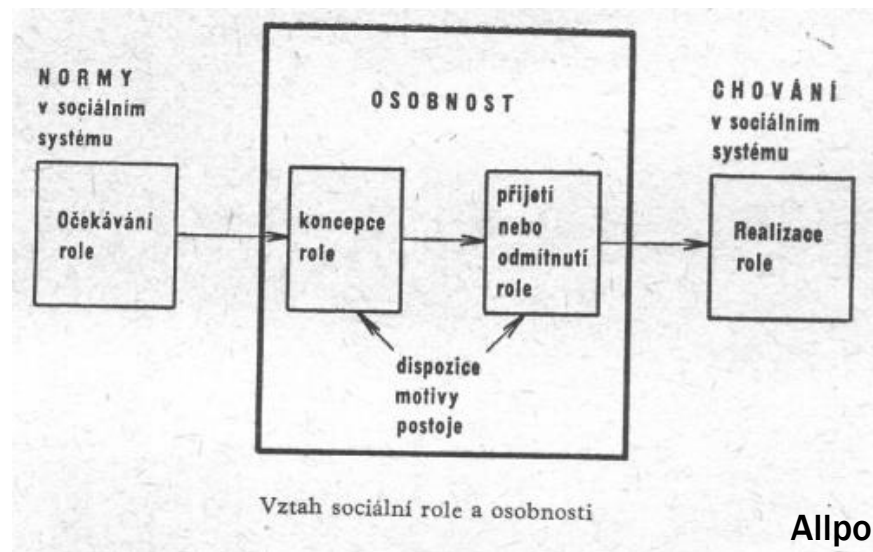

→ SEBEPOZNÁNÍ

VZTAH ROLE – STATUS – NORMA

(Role je...) Očekávaný způsob chování jedince nacházejícího se v určité společenské pozici. Podstatou je adaptace chování a jednání v souladu se sociálními normami.

Palán, 2002

CVIČENÍ: ROLE

Co se stane, když se s nějakou ze svých rolí člověk natolik ztotožní, že z ní nedokáže vystoupit?

Co když nějakou sociální roli člověk vnitřně nepřijme?

Jak byste popsali konflikt rolí? Zkuste uvést 3 příklady.

Co se stane, když ztratíme svou roli?

CVIČENÍ: NORMY

Napište seznam 10 sociálních norem, a jestli jsou specifické pro konkrétní skupinu nebo kontext, popište je.

Které z těchto norem jsou pozitivní/negativní/neutrální?

Co určuje, zda je konkrétní norma dobrá nebo špatná?

Jak by vypadal sociální život, kdybychom neměli sociální normy?

CVIČENÍ: STATUS

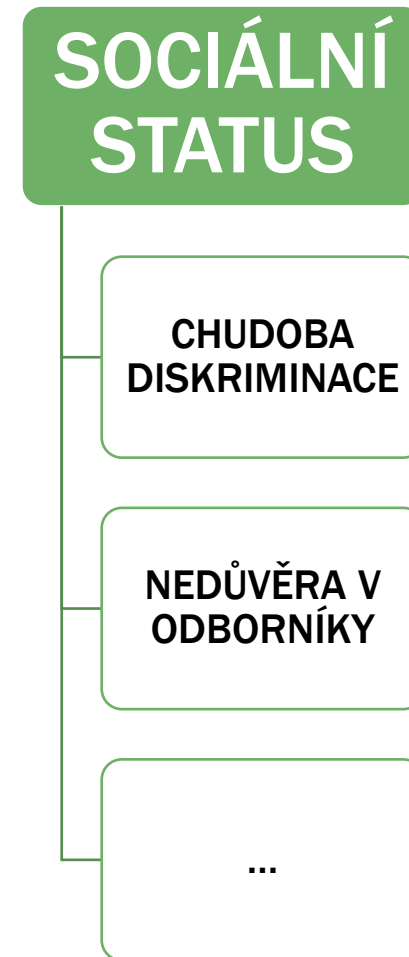
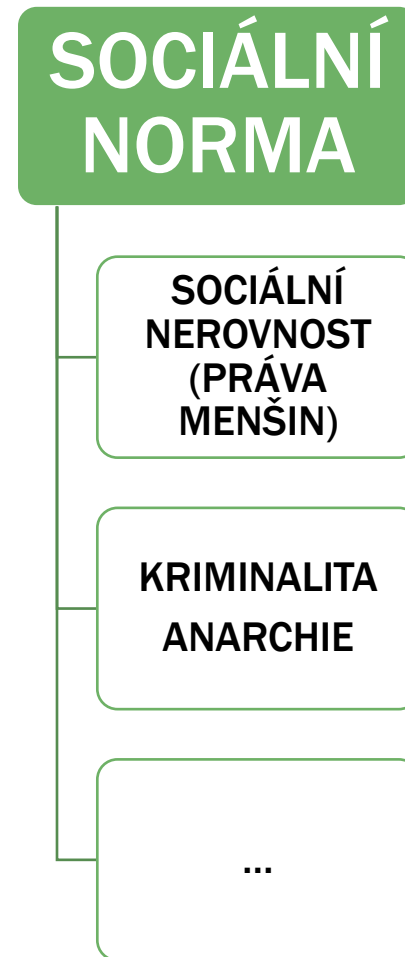
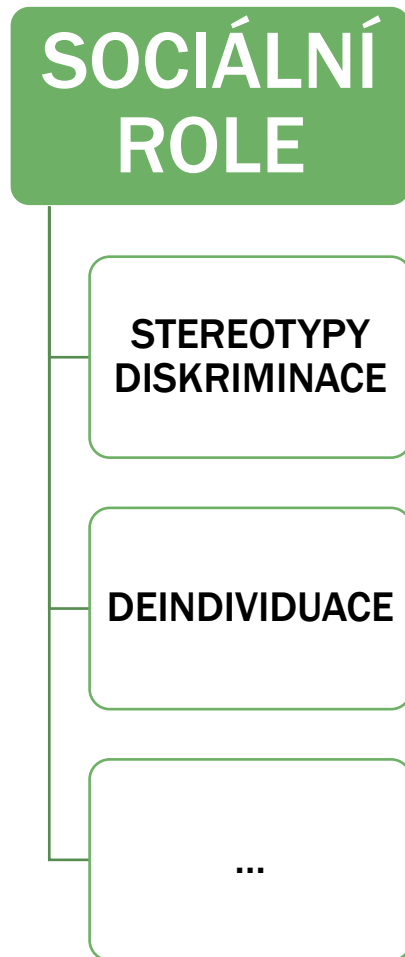
Jak vnímáte myšlenku, že úspěšnost (připsaný status) každého jednotlivce závisí na jeho osobním výkonu/jeho schopnostech?

Existuje chování které zvyšuje/snižuje sociální status?

Kdo rozhoduje o tom, zda se jedná o vysoký nebo nízký status?

Co by se stalo, kdybychom neměli ve společnosti sociální statuty?

VLIV NA

STATUS ANXIETY: <https://youtu.be/lipn6yM43sM>

MORENO: SOCIOMETRIE

Metody sociometrie – snaha o popsání interpersonální struktury malé sociální skupiny (např. třídy) zejména vztahů sympatie a antipatie.

V ČR nejznámější **SO-RA-D**:

Hodnotí se: dimenze **oblíbenosti**: sympatie/potřeba přijetí

dimenze **vlivu**: potřeba prestiže

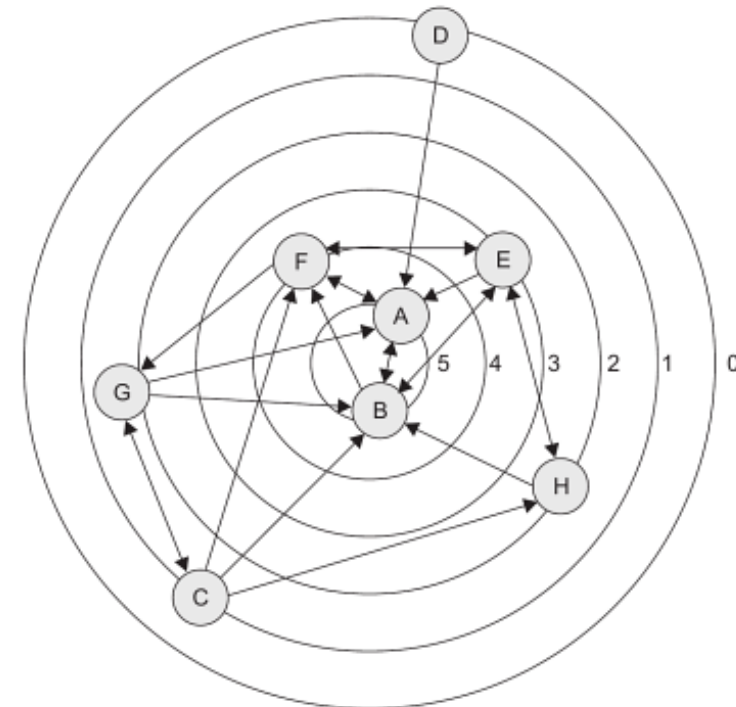
Škála 1-5: Kdo je ve třídě oblíben?

Kdo má ve třídě jaký vliv?

MATICE A KRUHOVÝ SOCIOGRAM

1. Se kterým spolužákem chceš sedět v tomto školním roce v lavici?
2. Se kterým spolužákem nechceš sedět v tomto školním roce v lavici?

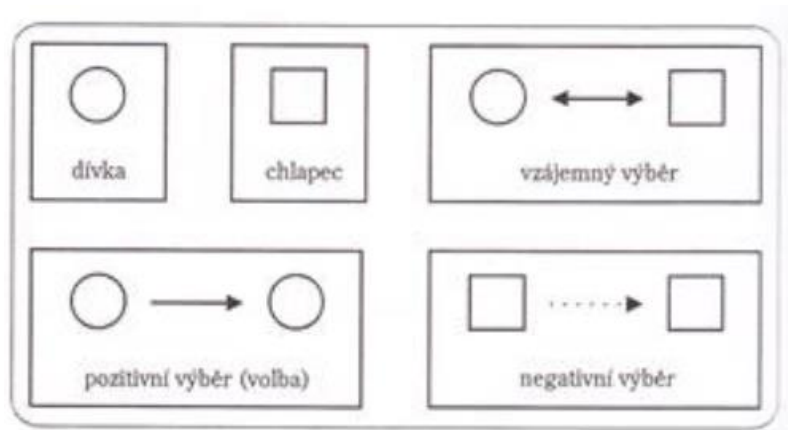
	P	H	L	B	E	+	-	Voleno
P volí	x	(+)	0	(+)	(+)	3	0	3
H volí	(+)	x	(+)	(+)	0	3	0	3
L volí	0	(+)	x	+	(+)	3	0	3
B volí	(+)	(+)	0	x	(+)	3	0	3
E volí	(+)	-	(+)	(+)	x	3	1	4
+	3	3	2	4	3	15		
-		1					1	
Obdržené volby	3	4	2	4	3			16

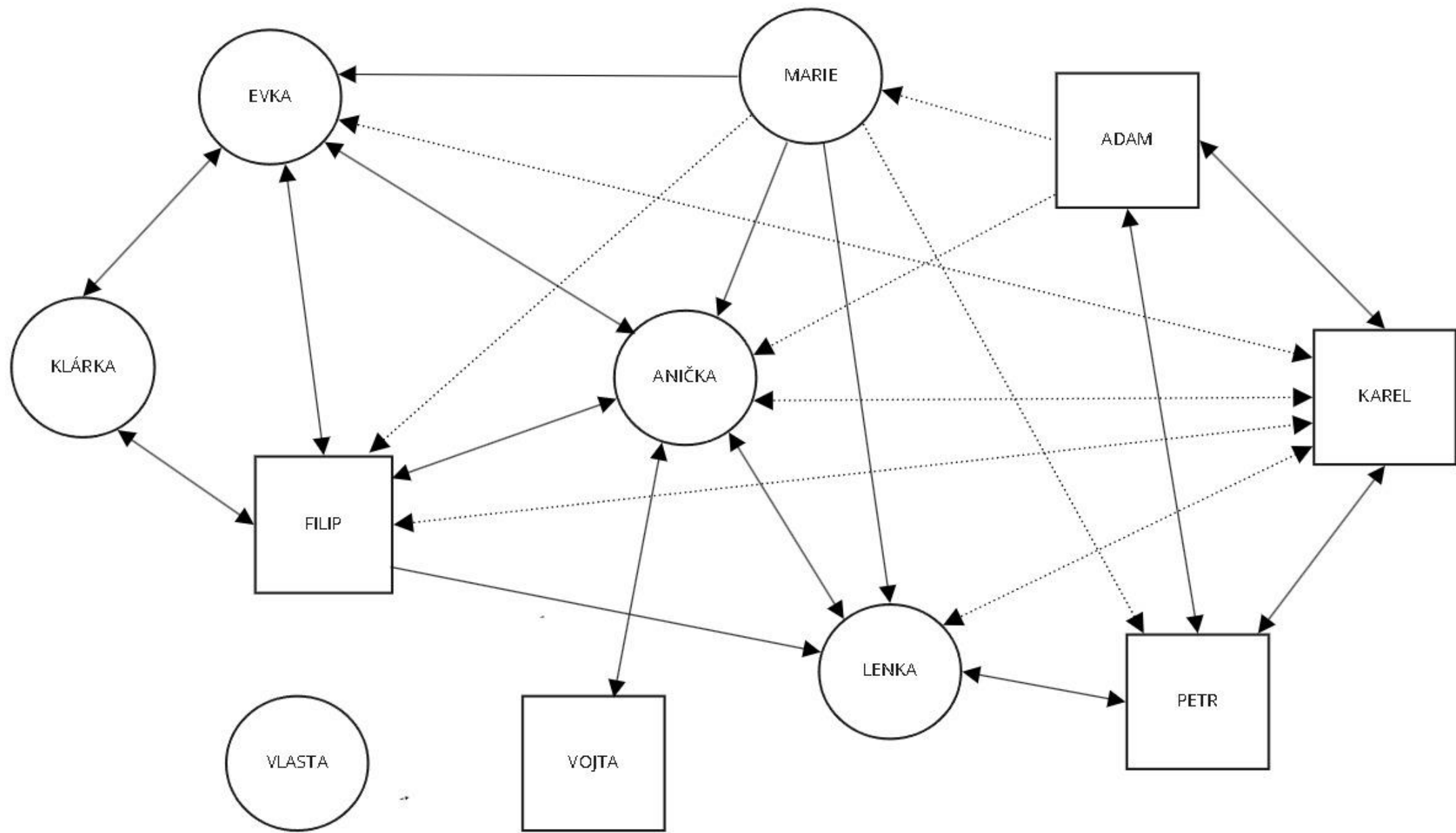
Dopita: Sociometrie ve školní praxi

<https://adoc.pub/propojzeni-teoreticke-a-prakticke-pipravy-budoucich-pedagogic.html>

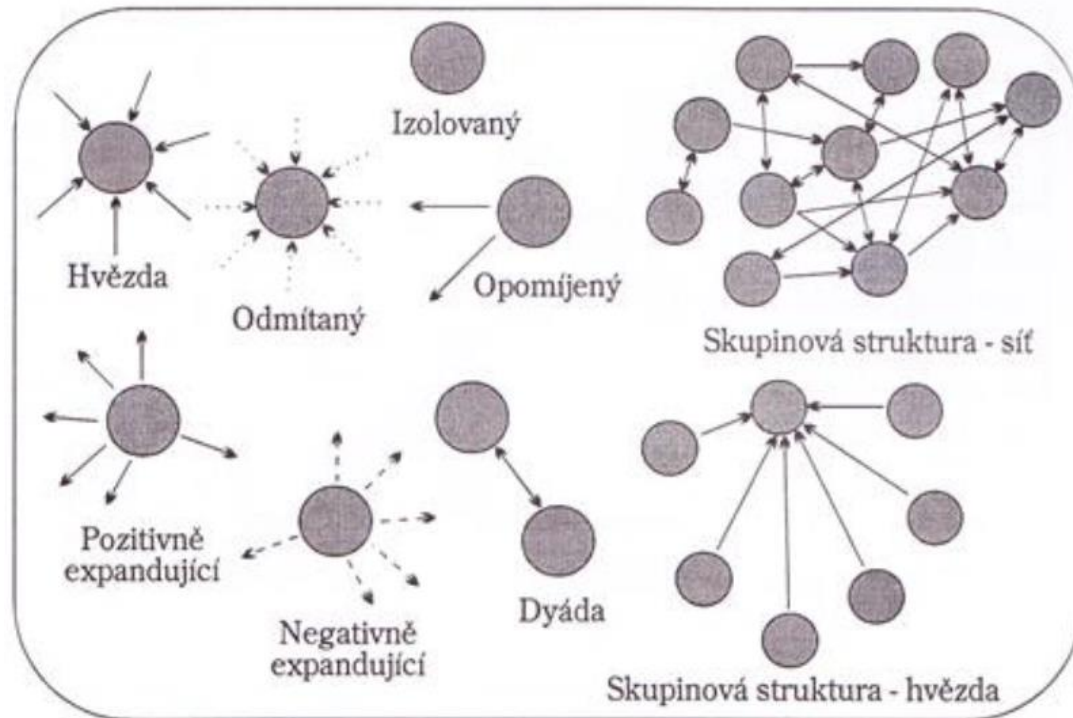
CVIČENÍ: SOCIOGRAM

	Evka	Klárka	Filip	Vlasta	Vojta	Anička	Marie	Lenka	Petr	Karel	Adam
Evka volí		(+)	(+)			(+)				(-)	
Klárka volí	(+)		(+)								
Filip volí	(+)	(+)				(+)		(+)		(-)	
Vlasta volí											
Vojta volí						(+)					
Anička volí	(+)		(+)		(+)			(+)		(-)	
Marie volí	(+)		(-)			(+)		(+)	(-)		
Lenka volí						(+)			(+)	(-)	
Petr volí								(+)		(+)	(+)
Karel volí	(-)		(-)			(-)		(-)	(+)		(+)
Adam volí						(-)	(-)		(+)	(+)	

CVIČENÍ: SOCIOMETRICKÝ STATUS

Kdo je **HVĚZDA**?

Anička

Kdo je **ANTIHVĚZDA/O. BERÁNEK**?

Karel

Kdo je **IZOLÁT**?

Vlasta

Kdo je **OUTSIDER**?

Marie

Kdo je **ŠEDÁ EMINENCE**?

Vojta

Kdo vytváří **PODSKUPINY**?

Jakou roli hraje **Lenka**?

A TO JE VŠE?

Kde může vznikat „problém“?

ZDROJE

Hewstone, M., & Stroebe, W. (Eds.). (2006). *Sociální psychologie: moderní učebnice sociální psychologie*. Praha: Portál.

Palán, Z. (2002). *Lidské zdroje: výkladový slovník*. Praha: Academia.

Výrost, J., & Slaměník, I. (2008). *Sociální psychologie* (2., přeprac. a rozš. vyd.). Praha: Grada.

Dopita, M. (nd). *Sociometrie ve školní praxi: Propojení teoretické a praktické přípravy budoucích pedagogických pracovníků na UP* (Studijní text k projektu) [Online]. Olomouc. Retrieved from file:///D:/Socped/cviceni/adoc.pub_propojeni-teoreticke-a-prakticke-pipravy-budoucich.pdf

Nešpor, Z. Status a role [Online]. Retrieved September 29, 2022, from [https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Status_a_role_\(MSgS\)](https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Status_a_role_(MSgS))

Anderer, J. These traits automatically boost your social status no matter where you live [Online]. Retrieved September 29, 2022, from <https://www.theladders.com/career-advice/these-traits-automatically-boost-your-social-status-no-matter-where-you-live>

CO JE NORMÁLNÍ? [Online]. Retrieved September 29, 2022, from <https://bezfaulu.net/clanky/o-manipulaci/co-je-normalni/>

Obrázky sociogramu: Kratochvílová, J. Výpisky ze sociální psychologie (Jarsolav Řezáč) [Online]. Retrieved September 29, 2022, from https://is.muni.cz/el/1441/podzim2016/ZS1BK_PDD/um/60051033/60051425/